

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 15 kwietnia 2020 r.

Poz. 2679

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-N.4131.98.3.2020.MS6 WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 14 kwietnia 2020 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 3 we fragmencie „z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2020 r.” uchwały nr XXII/133/2020 Rady Miejskiej w Oławie z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XLV/299/18 Rady Miejskiej w Oławie w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Oławie na sesji w dniu 26 marca 2020 r. podjęła uchwałę nr XXII/133/2020 w sprawie zmiany uchwały nr XLV/299/18 Rady Miejskiej w Oławie w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, zwaną dalej także uchwałą.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 kwietnia 2020 r.

W toku badania zgodności z prawem uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 3 we fragmencie „z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2020 r.” uchwały z istotnym naruszeniem art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461; zwaną dalej także ustawą), w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483), polegającym na nadaniu aktowi prawa miejscowego wstecznej mocy obowiązywania.

Rada Miejska w Oławie podjęła uchwałę na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.). Przywołane przepisy stanowią podstawę prawną dla rady gminy do ustalenia, w drodze uchwały, szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Mocą uchwały nr XXII/133/2020 Rada Miejska w Oławie ustaliła nową stawkę opłaty za 1 godzinę świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, ustalając jej wysokość na kwotę 19,27 zł. Zmianie uległa więc opłata za 1 godzinę świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. W 2019 r. koszt jednej godziny świadczenia usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczych wynosił 18,79 zł. Tym samym ustanowiono wobec adresatów uchwały nowe, niekorzystne regulacje. Podjęcie uchwały, mocą której podwyższana jest stawka opłat za godzinę świadczenia usług

opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych nie jest niezgodne z prawem pod warunkiem, że nie ustanawia mocy wstecznej wejścia w życie przepisów prawa. Tymczasem zgodnie z § 3 uchwały akt prawny ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, jednakże z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2020 r.

Przedmiotowa uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 6 kwietnia 2020 r. pod pozycją 2490. uchwała nr XXII/133/2020 będzie zatem obowiązywała, tj. wywoływała wobec adresatów uchwały skutki prawne, z mocą wsteczną.

Mocą postanowienia § 3 uchwały doszło do skrócenia przewidzianego w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych czternastodniowego okresu *vacatio legis*. Przepis art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uzależnia wejście w życie aktu prawa miejscowego od jego ogłoszenia na zasadach i w trybie przewidzianym w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Przepisy ustawy jednoznacznie przesądzają z jednej strony o kwalifikacji aktów prawa miejscowego, stanowionych przez organy gminy, zaliczanych do katalogu aktów podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 2 ustawy), a z drugiej strony o konieczności ustalenia odpowiedniego terminu wejścia w życie takiego aktu, oznaczonego nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia (art. 4 ust. 1 ustawy).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy: 1. Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. 2. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Przesłanką dla skrócenia *vacatio legis* jest „uzasadniony przypadek”. Oznacza to, że taki zabieg nie leży w swobodzie działania organu prawodawczego. Nie może on podjąć arbitralnej decyzji o ustaleniu *vacatio legis* krótszego niż nakazuje ustawa. Może to uczynić jedynie, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności uzasadniające skrócenie terminu pomiędzy ogłoszeniem aktu a jego wejściem w życie. Organ prawodawczy, skracający *vacatio legis* stanowionego przez siebie aktu, zobowiązany jest do wykazania, że jest to przypadek uzasadniony. Brak jest takiego uzasadnienia w zakresie podniesienia stawki opłaty opłat za godzinę świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Skrócenie *vacatio legis* obowiązywania aktu prawa miejscowego w badanym przypadku narusza zasady przyzwoitej legislacji. Adresaci przepisów zmieniających (podwyższających) stawki opłat usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze powinni mieć odpowiedni czas na przygotowanie się do nowej sytuacji prawnej spowodowanej podjętą uchwałą. Badana zmiana uchwały rodzić będzie dla nich bezpośrednie konsekwencje finansowe. Trzeba wykluczyć skrócenie okresu *vacatio legis* w stosunku do uchwał nakładających obowiązki – zwiększających obciążenia – oraz pozbawiających nabytych uprzednio uprawnień – ograniczających te uprawnienia (M. Paczocha: *Ogłaszanie samorządowych aktów prawnych*, FK.2001.5.35).

Dokonywanie zmian w prawie nie może – z uwagi na obowiązywanie art. 2 Konstytucji – zaskakiwać adresatów norm prawnych. W przypadku badanej uchwały nie zostały spełnione wymogi dopuszczalnego skrócenia okresu spoczywania prawa, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zwiększenie obowiązków przepisami prawa miejscowego obowiązującymi ze skróconym okresem *vacatio legis* w badanym przypadku godzi w zasadę demokratycznego państwa prawa.

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wicewojewoda Dolnośląski:
J. Kresa